

2014-2015 EĞİTİM ÖĞRETİM YILINDA İL GENELİNDE UYGULANACAK EĞİTİM PROJELERİ

1- ÖĞRENCİ KİŞİSEL GELİŞİM ODALARI PROJESİ

Durum: Okullarımızda farklı amaçlarla birçok oda bulunmaktadır. Öğrencilerin bireysel gelişimlerini en iyi şekilde tamamlayabilmeleri için ve yine onların belli bir yapı bütünlüğünde eğitilecekleri *öğrenci kişisel gelişim odaları* niçin bulunmasın? Ancak okul yapılarında bunlar bir bütün olarak organize edilememiştir. Bu nedenle, okullarımızda, belli bir disiplin içinde, bu tip çalışmalara (öğrenci gelişim odaları) girilmesi gerekmektedir.

Öneri: Okullarımızda öğrencilerin kişisel gelişimleri için (okulca alınan kararlara göre ya da tercih edilen alternatif etkinlikler üzerinden) yapılacak çalışmalar ve iş planları çıkarılıp, okulun uygun odasında, belli periyodlarla, gerçekleştirilmelidir. Eğer okulda yer problemi varsa, bu çalışmaların öğretmenler odasında (tenefüs saatleri dışında) gerçekleştirilmesi uygun olabilir. Örneğin; pzt. –Sanat günü, sl.-Demokrasi günü, çrş.-Yaratıcılık günü, prş.-Beyin jimnastiği, cm.-İletişim günü gibi. Bu günler dâhilinde, öğrenci ilgi tercihlerine göre, seçilecek içerik belli bir planla, belli öğretmen ya da dışsal adaptasyonla sürdürülür.

2- ÇEVRE KAYNAŞIMLI OKUL PROJESİ (Toplumla iç içe projesi)

Durum: Eğitimimize dıştan baktığımızda, sadece okulla ve formal eğitim programları ile sınırlı, kapalı-döngüsel bir sistemle karşılaşırız. Toplumumuzda da bu anlayış genelde böyledir. Öğrencinin tek eğitileceği ve öğretiliceği yer olarak okul görülür. Aynı zamanda tüm başarısızlıklar da okula mal edilir. Kısacası eğitim, dış çevreden yalıtılmış olarak kendi içine hapsedilmiştir. Hâlbuki eğitim dendiği zaman, kişinin yaşantılarıyla, bilgi, değer ve davranışlarındaki değişim işaret edilir. Bunun için öğrencinin çevresiyle iç içe olması ve okul pratiklerini burada gerçekleştirmesi beklenir.

Öneri: Öğrencinin ve velinin sadece okula odaklanmasının önünün açılması ve eğitimi, tüm yaşamı kapsayan formal (sistemli) bir alan olarak görmeleri sağlanmalıdır. Bunun için de, okullarda kapalı bir döngü içinde yapılan eğitimi olabildiğince genişletmek ve daha da somutlaştırmak, sürekli bir hal almasını sağlamak gerekir. Yakın çevre aktivite merkezlerinin (dayanışma, sosyal yardım, sağlık, kamu kurum ve kuruluşları, özel ve bireysel aktiviteler gibi) öğrencilerle buluşturulmasına dayanır. (Bu, rutin öğrenci gezilerinden farklıdır. Farklı olan yönü, bu çalışmanın öğrenci ve okul rutinlerine dahil olması, yani hem öğrenciyi hem de

veliyi bağıyor olmasıdır.) Yani bizzat öğrencinin yaparak ve yaşayarak hayatın gerçekleri ile karşılaşmasını sağlar. Uygulamalar açısından öğrencilerin kendi, aile ve öğretmeni ile (özellikle küçük sınıflarda) gidebileceği bu yerler onun sosyalleşmesini ve gerçek yaşamla yüzleşmesini sağlayacak, onun kişisel gelişimine büyük katkı sağlayacaktır.

3- ÖZELLİKLİ OKUL PROJESİ

Durum: Okullarımız; günümüzde, standart rolü üstlenmiş, disipline dayalı kuralların mutlak bir şekilde uygulanmasına bağlı, negatif davranışı önleyici ağırlıklı tipik devlet daireleri konumuna gelmiştir. Artık bu durağanlığın ve gelişimin önünü tıkayan sabit fikirlerin aşılması gerekir.

Öneri: Özelliikli okul projeleri ile bu durağanlığı, bu tek tip devlet okulu modelinin değişmesi yönünde adımlar atılmalıdır. Şöyle ki, bu projede, okulun ve çevrenin mevcut potansiyeline göre belli spesifik alanlara yönelme ve bu alanları geliştirme adına çalışmalar yapma söz konusudur. Bu özelliğin sadece bir tane olması da gerekmez. Okul niteliğine göre birden çok da olabilir. Ancak buradaki amaç, o okulun o özellik için uygun olması ve buna yönelik ek bir alt yapı hazırlaması ya da çalışmaların bu noktada genişletilmesi gerekmektedir. Yayınlanan genelgelerle bu çalışmaların önemi ve yapılması gereken işlemlerle yerel okul idareleri teşvik edilmelidir. Okula özgü olacak veya o okulla anılacak bu kapsamlı çalışmalar, çevrenin okula bakış açısını da değiştirecektir. Bu tür özellikleri ile anılacak okullar, hem tercih nedeni olabilecek hem de standart devlet okulları çerçevesinden çıkarılacak, bir ölçüde çevre destekli kendi gelişimsel hedeflerini koyabilen esnek, gelişime açık kurumlar halini alacaktır.

4- PEDOGOJİK PUANLAMA PROJESİ (PPP)

Durum: Ülkemizde, özellikle son yıllarda, AB eğitim politikaları ve değişen yaşam koşulları bağlamında, eğitim ve öğretimde kapsamlı çalışmalar yapılmaktadır. (Müfredatın yenilenmesi, personel tasarıları, fizik alt yapı çalışmaları gibi) Sistem boyutunda ve tamamıyla eğitim sürecinin kesintisiz bir şekilde niteliğini ve niceliğini arttırma amaçlı bu çalışmalar, pek çok nedenden dolayı sekteye uğramaktadır. Bunun temellerine indiğimizde ise yapılan çalışmaların çoğu zaman, hem diğer çalışmalarla hem de mevcut yapı içindeki emsalleri ile örtüşmediğini görürüz. Bu da sisteme gelen ağır eleştirilere neden olmaktadır. Eğer eğitim sistemimiz, yaşayan bir makro sistemse, böyle bir yapının gerektirdiği bütün

ilişkilendirmeleri ve faaliyetleri yapmak zorundadır. Özellikle sürece bağlı farklılaşan-gelişen değerler bakımından entegre işleyişlerin geliştirilmesi gerekliliği kaçınılmazdır.

Öneri: Pedagojik puanlama sistemi, tüm eğitim işgören, öğrenci ve velilerin akademik amaçlar doğrultusunda sistemli bir şekilde ilerlemelerine olanak tanıyan bir projedir. Bu öğelerin, birbiri ile entegre bir şekilde, hem örgün hem de yaygın eğitimdeki rollerini yeniden belirlemeye ve bu yöndeki öznel-tüzel girişimlerin önünü açmaya rehberlik edeceği savunulur. Şöyle ki, zaten mevcut rolleri belli olan yöneticilerimizin, öğretmenlerimizin, veli ve öğrencilerimizin yüklendikleri bu misyonlarla standart rolün dışına çıkmaları mümkün görülmemektedir. Yöneticinin, öğretmenin önceliği sadece okulu ve öğrenme yaşantılarını mevzuata göre yönetmek değil; ya da veli ile öğrencinin tek amacı okulu geçmek değil, gerçek anlamda eğitmek ve eğitilmektir. Eğer belli bir sistemi yürütmek adına bu rutinlerin gerçekleştirilmesi, toplumumuzun ve gelecek nesillerimizin eğitime bakış açılarını oldukça sınırlandıracak ve her eğitimsel basamağı aşılması beklenen bir engel olarak görmelerini sağlayacaktır. Bunun için hem toplumumuzun hem de eğitim iş görenleri ile veli ve öğrencilerimizin çok güçlü bir motivasyon kaynağına ihtiyaçları vardır. Zaten normal yapılardaki aksaklıklara baktığımız zaman, sunulan-uygulanan hemen her projenin mükemmel olduğu görülür. Ancak sorun; bu projelere eğitsel –popüler alt yapının dahil edilememesi ve projelerin bir bütünlük içinde –hem genel hem daha özel projeler- koordine edilememesidir. Pedagojik Puanlama Projesi, bu değişkenlerin eğitim süreci içindeki rollerini yeniden belirlemekte ve onları motive edecek (ilerlemelerine yol gösterecek) yapılandırmaları kapsamaktadır. En genel anlamıyla, yönetici veya velilerin şu ana kadar üstlenmiş olduğu misyonu genişletecek olan bu proje, hem eğitimsel sistemin işleyişini kolaylaştıracak (aradaki boşlukları dolduracak) hem de uygulamalar bazında yapılacakları bütünsel olarak belli bir düzlemde (okul) rahatça gösterebilecektir. Yapılan ekstra eğitimsel etkinliklere göre (ya örgün ya yaygın) alınan puanlar, ileride amaçlanan tercih noktalarına bir ön referans olacaktır.

5- KAZANIM TEST PROJESİ

Durum: Yeni müfredatın uygulanmaya başlaması, beraberinde birçok soru işaretini de sistem alt yapılarına sokmuştur. Bu sorular aslında çözümü oldukça kolay, ancak belli bir birikim isteyen sorulardır. Genelde uygulamadan doğan bu bilinmezlikler, uygulayıcıların yaşadıkları adaptasyon sürecine göre değişmektedir. Geleneksel bir öğrenme-öğretme yapısına sahip öğretmenimiz bu noktada, kişisel alternatif yol ve yöntemler geliştirerek sorunları çözecektir. Ancak burada karşımıza şu sorun çıkmaktadır: Öğretmenin bu sorunları aşarken kullandığı

yöntemler ve yollar ne derece bilimseldir? Başka bir ifadeyle sorunların çözümüne ait alt yapı ne düzeydedir? Bunun sonucuna baktığımızda, biriken problemlerle birlikte ihmal edilen ya da es geçilen (zamansal açıdan) kazanımlar nasıl telafi edilecektir? Ya da öğretmen böyle bir olasılığa karşı alternatif bir plan yapabilecek midir? AB kriterlerine ve uluslararası eğitim projelerine uyum sağlayıp, onlarla yarışır hale gelmemiz ancak öğrencilerimize sunulan müfredatın tam anlamıyla uygulanmaya konulmasını gerekli kılmaktadır. Pek çok nedenle öğrencileri müfredatsal hedeflere ulaştıramayan ya da süreç içinde ileriye dönük sıkıntı yaşayan öğretmen nasıl bir motivasyon veya yaptırım kaynağı ile karşılaşırsa alternatif yollar üretmeye başlar?

Öneri: Bu sorunun çözümünde, öncelikle bilinmesi gereken şey, öğrencilere bu entegre müfredatsal yönlendirme tasarımının öğrenciyi ve öğrendiklerini niteler bir biçimde – kesintisiz- olarak devam etmesi gerektiğidir. Öğretmenin, bu açıdan öğrenciyi bizzat kendisinin uyguladığı subjektif testlerle ölçmesi-değerlendirmesi kazanımların her birinin gerçekleşme boyutunun takibini gerektirir. Periyodik ve bilimsel olarak (örneklem; tesadüfi) alınan gruba uygulanacak kazanımı test etme teknikleri aynı zamanda öğretmenin kazanımları öğretme başarısı ile öğrencilerin kazanımlar arasındaki ilgi ve bağlantıyı kurabilmesini sağlayacaktır. Bunun için il ya da ilçe çapında bu iş için belli dönemlerde görev yapacak eğitimli personelle yapılacak bu ansal akademik dönüşümlü ilerleme izlemeleri, yıl boyunca öğrencinin gelişme ve ilerleme seviyesini olasılıkların dışına taşıyacaktır. Aynı zamanda öğretmenin de başarısını gösterecek bu sistem, kullanışlı bir yapıdadır. Her sınıfa ya da okula gelen farklı uzman gruplarının varmış olduğu yargılar (istatistiksel olarak) belirlenen ortalama test grafikleri ile kabul değerleri ışığında değerlendirilecektir. Böyle olduğunda hem öğretmen her bir kazanım üzerinde daha özenle duracak hem de öğrencilerin ilgili kazanımları daha iyi edinebilmeleri için maksimum oranda eğitsel işlerle görevlendirecektir. Kazanımların sayesinde gelişecek daha soyut beklentiler (karşılaştırma gücü, akıl yürütme, yaratıcılık, iletişim vs) ara ve ana dönem sonlarında yapılan değerlendirme testleri (başarı belirleme ve AB uyum testleri) ile ölçülecek ya da takip edilecektir.

6- KENDİ KENDİNE ÖĞRENME PROJESİ

Durum: Öğrencilerimize okul dışında da yaşam boyu sürekli hale gelecek şekilde kendi kendine öğrenme alışkanlığı kazandırılmalıdır. Öğrencilerimiz bu güne kadar davranışçı anlayışla merkezileşen öğretmen yönetimleri nedeniyle ‘şu işi yap’ demeden yapmaz olmuşlardır. Bir anlamda tembelliğe alışan öğrencimiz, boş zamanlarını ya da eğitsel açıdan

vaktini, kendi kendine planladığı ve uygulamaya koyduğu öğrenme yaşantıları ile dolduramamaktadır. Öğretmen ya da ailesi demeden bir öğrenme etkinliğine girmemekte (çünkü bunu alışkanlık haline getirmemiş) ya da hemen sıkılmaktadır. Hâlbuki yeni müfredatla benimsenen yapılandırmacı anlayışın özünde, öğrencinin bilgiyi bizzat kendi edinimleri ile yine kendisinin üretmesi söz konusudur. Eğer öğrenci, zaten kendinde var olan mevcut bilgiyi, kendi işletip anlamlı yeni bütünler haline sokamıyorsa problem başlamış demektir. Dışarıdan yapılan her türlü etki (ister bilinçli ister bilinçsiz olsun) öğrencinin bu bilgiyi istem dâhilinde işlemlerini sağlamamaktadır. Yapay bir şekilde dıştan yapılan her yönlendirme belki sınıf içinde belli bir etki yaratmaktadır ancak, okul dışında öğrenciyi tetikleyen böyle bir uyaran olmadığı için (en azından akademik yok) öğrenme sadece okul saatleri ile sınırlı kalmaktadır.

Öneri: Öğrencilerin kendi kendine öğrenme alışkanlığı kazanmaları, öncelikle öğrencilerin formal yapılar dâhilinde buna alt yapı hazırlamaları ile gerçekleşecektir. Yani bunun için öğretmen ya da uzmanların öğrencileri farklı değişkenlerce etkilemesi, eksik bilgi ve becerileri kazandırması ve onları maddi-manevi anlamda motive edecek öğeleri kullanması gerekmektedir. Bunun için okullarda ve sınıflarda öncelikle eğitimin, öğrenmenin, bilginin yaşam koşulları ve uluslararası önemi konulu duyarlık eğitimleri verilmeli, daha sonra sınıflarda öğrencinin kendi kendine öğrenmesi için öğrenmeyi öğrenme dediğimiz teknik bazı bilgilerin (öğrenme stratejileri) verilmesi ve bu bilgiler ışığında bu tür çalışmaları yapan öğrencilere verilen formatlar yardımıyla geri dönüşümlü olarak bu öğrencilerin okul dışında yaptıkları çalışmaları (periyodik olması kaydıyla) değerlendirme içine almalıyız. Bu yolla, öğrencilerin okul dışında da öğrenme adına çok bilinçli eylemlerde bulunabileceği alışkanlığı verilmiş olmaktadır. Öğrencinin zorlanmadan yapacağı bu çalışmalar, ona maddi –manevi bir kazanç olarak döndükçe de bu işe daha çok sarılmasına neden olacak ve eğitim ve öğrenme sınırları ortadan kalkacaktır. Öğretmen ve veli boyutundan da oldukça kabul görmesi beklenen bu proje, yetişkin baskısı ya da doğrudan yönlendirmesi olmadan kendi kendine öğrenen ve bilgi üreten çocukların yetişmesini sağlayacaktır.

7- ERKEN EĞİTİM PROJESİ

Durum: Okul öncesi eğitim yetersizdir. Ülkemizde birçok çocuk okulöncesi eğitim almadan ilköğretime başlamaktadır. Hâlbuki çocuk, zekâ gelişiminin %70'ini 7 yaşına kadar tamamlamakta, sosyalleşme sürecine sokağa adım attığı anda başlamaktadır.

Öneri: Ülkemizde, ilköğretime başlayan öğrenci kalitesinin artırılması, (ön bilgi ve yaşantılar bakımından) ve sosyalleşme düzeyinin erken dönemlerde başlaması için okul öncesi eğitime gereken önem verilmelidir. Özellikle büyük şehirlerde okulöncesi eğitim zorunlu bir hal almalıdır.

8- FAAL SINIF PROJESİ

Durum: Sınıflarımızdaki öğrenciler, okul-çevre çapında eğitsel etkinliklerde yeterince faal kılınmıyorlar. Yapılan çalışmalar, belli çocuklarla ve sadece sınıf içinde kalıyor. Eğitimin yaygınlığı, sürekliliği ve kaynaşımı bakımından zaman-mekân dışına da çıkılabilmesi gerekmektedir.

Öneri: Sınıftaki hemen her öğrencinin okul-çevre çapında belli bir etkinlikte rol alması sağlanmalıdır. Öğrenci istek ve potansiyellerine göre yapılacak bu yönlendirme, eğitimi ve çocuğu eğitsel ve sosyal açıdan daha faal kılacaktır.

9- SİNERJİK ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİ GELİŞİM PROJESİ

Durum: Öğretmen ve yöneticilerimiz, eğitsel-kişisel ve küresel ilerlemenin gerisindedirler. Meslekle ve eğitim öğretimle ilgili gelişmeleri yeterli düzeyde takip edememektedirler.

Öneri: Öğretmen ve yöneticilerin kendi içlerinde (karışık da olabilir) birleşerek (sinerjik bir şekilde) eğitim adına yenilikleri, gelişimleri takip etmeleri, sorunları ortak çözümleri ile aşacakları informal meslek ve iletişim birlikteliklerine ihtiyaçları vardır.

10- VELİ ETKİLEŞİM PLATFORMU PROJESİ

Durum: Velilerimiz, sadece okul içinde kendi çocuklarının aldığı notlar ve kişisel çıkarları ile ilgilidir. Diğer çevre-okul ve sınıf değişkenlerine karşı duyarsızdırlar. Zorunluluk dışında eğitsel yaşantının içinde yer almak istemezler. Bireycidirler. Sadece rutin sınıf toplantılarında bir araya gelirler.

Öneri: Her velinin hem kendi çocuğu, hem de diğer çocuklar için eğitimsel yaşantıların içinde yer alması ve yakın çevresi ile bu bağlamdaki gelişimleri yakından izlemesi gereklidir. Veli etkileşim platformu, her velinin birbirinden haberdar olması, yaşanan sorunları ya da çözümleri birlikte gerçekleştirmesi ile eğitsel yaşantıları desteklemesini hedefler (bu işi sınıf anneleri organize edebilir).

11- SAĞLIKLI OKUL PROJESİ

Durum: Demografik niteliklerden dolayı, okullarımız binlerce öğrenciyi barındırmaktadır. 4-14 yaş arası birçok çocuğu barındıran bu okullarda onlara, ani bir sağlık-yaralanma durumlarında anasal olarak müdahale edecek herhangi bir sağlık alt yapısı bulunmamaktadır. Ecza dolapları çoğu zaman boş, basit yaralanmalara ilk müdahaleyi yapacak öğretmen de çoğu zaman olmamakta ve bu çocuklar hemen eve gönderilip, sorumluluk okul üzerinden atılmakta ve çocuk yolda kaderine bırakılmaktadır. Bu nedenle, bu çocukların karşılaşacakları herhangi bir durumda hem psikolojik hem de fiziksel olarak profesyonel bir yardıma ihtiyaçları vardır.

Öneri: Okullardaki yaralanma ve sağlık problemleri için her okula standartları belirlenmiş ecza dolapları ve mutlaka bir hemşire kadrosu tahsis edilmelidir. Bunların olamaması durumunda her sınıfta gönüllü ekipler oluşturulmalı.

12- GÜVENLİ OKUL PROJESİ

Durum: Çocuklarımızı emanet ettiğimiz okulların güvenliği devletin sorumluluğundadır. Okulu güvenli kılmak, çocuğa sahip çıkmaktır. Yaşanan pek çok disiplin ve adli olay, okullardaki bu boşluk yüzünden gerçekleşmektedir.

Öneri: Okulların ve okul yollarının daha güvenli, daha disiplinli olması için acilen yerel güvenlik önlemlerinin alınması ve mutlaka her okula kendi güvenlik birimini oluşturması için ek ödenek verilmesi gerekmektedir. Okullarda özel güvenlik birimi oluşturulamıyor ise her okula okul ve yol güvenliği için öneri ve dilek kutusu konulmalı. Rehber öğretmenler her hafta rehberlik derslerinde öğrencilerin yaşadığı güvenlik sorunlarını tespit edici sohbetler edip aldığı şikâyetler ve önerileri okul yönetimine iletmeli. Okul yönetimi geciktirmeden konuyu çözücü proje üretip okul genelinde uygulamaya geçirmeli.

13- ÖĞRENCİ DERNEKLERİ PROJESİ

Durum: Öğrencilerimiz bağımsız olarak herhangi bir işe hemencecik girişmemektedirler. Bebekliklerinden beri bir şeye ya da yerlere bağımlı olarak yetiştirilmektedirler. Bu yüzden çocuklarımızın çoğu, kendine güvensiz ve çekimseldir. Bunun için öğrencilerin kendi içinde sosyo-kültürel etkinliktir dernek oluşumlarında yer almaları ve tamamıyla bu dernek faaliyetlerini kendilerinin yürütmesi sağlanmalıdır.

Öneri: Öğrencilerin, kendi tasarrufları ile kendi dernek ve kulüplerini kurmaları onları başlı başına birer girişimci yapacaktır. Bunun için öğrencileri bu yönde teşvik etmek ve rehber öğretmenlere yeni misyonlar yüklemek gerekmektedir.

14- VELİ / OKUL BİLGİ TRANSFERİ PROJESİ

Durum: Veli, öğrencisinden her yerde ve her zaman haberdar olmalıdır. Veli ile öğrenci arasındaki kopukluk okul ile veli arasındaki iletişime de yansımaktadır. Aradaki kopukluktan ve boşluktan yararlanan öğrenci, başına buyruk (kontROLSÜZ ve denetimsiz) bir şekilde istenmeyen durumlara (hem akademik hem sosyal) yönelebilmektedir.

Öneri: Okul ile veli, veli ile öğrenci üçlemesi arasındaki iletişimin (bilgi aktarımı) kesintisiz olarak işlenmesi için okullarda sistemli ve mekanik bir aktarım ortamı yaratılmalıdır. (MMS, SMS, GSM, ST, İNT, MEK, TEL, KARDEŞ VELİ YOLU İLE) bu konuda gerekirse gönüllü velilerden yararlanılmalı.

15- ÖĞRENCİ KANKALIĞI PROJESİ

Durum: Öğrencilerimiz yapı itibari ile içe dönüktür. Sorununu (akademik ve sosyal) ilk anda öğretmeni ya da ailesi ile paylaşmamaktadır. Bunun için kendine en yakınının (akran) onun bu sorununa ortak olması ya da ilgili kimseler arasındaki bağı kurucu olması beklenmektedir. Kurulacak bu bağın, aynı zamanda, eğitsel yaşantılar ve ilgili ön bilgilerin tamamlanması adına öğrenciye rehberlik edecek, ona paralel, bir bakış açısının geliştirilmesi gerekir.

Öneri: Öğrenci arkadaşları arasında akademik ve sosyal gelişim, destek ve iletişimi sağlayan çocuklardır. Bu çocukların bu konuda özel olarak yetiştirilmesi, yine kendi sınıflarında öğretmene ve öğrenme ortamına (akademik ve sosyal olarak) katkıda bulunması amaçlanır. Okullarımızda, sınıf bazında öğretici öğrencilerin yetiştirilmesi için ayrıca ek-planlı çalışmalara girişilmesi ve bu istihdam alanının teşvik edilmesi gerekmektedir.

16- GÜLEN ÇOCUK GÜLEN TOPLUM PROJESİ

Durum: Okullarımız ve bilinçli bir şekilde toplumumuz yeterli ve beklenen düzeyde sosyal-duygusal davranış eğitimi verememektedir. Eğitim sadece formal öğretim basamakları ile düşünülmektedir. Bunun için çocuklarımızın ve toplumumuzun topyekûn sosyal-duygusal eğitim alması gerekmektedir.

Öneri: Toplumun derinden sarsan olumsuz toplumsal olaylar gittikçe artmaktadır. Bunun önüne geçilmesi için bu yönde bir bilinç oluşturulması gerekir. Okullardan başlanacak bu bilinçlendirme ve sosyal uyum çalışmaları, zamanla hem toplumu etkileyecek hem de bireyi etkileyecektir. Daha spesifik anlamda, örgün eğitim içine sosyal-duygusal davranış dersleri eklenmelidir.

17- YAKIN TAKİP (ZİMMETLİ ÇOCUK) PROJESİ

Durum: Okullarımızda, hemen her sınıfta davranış bozukluğu olan çocuklar vardır. Bu çocuklar, hem kendilerine hem de diğer arkadaşlarına doğrudan-dolaylı olarak zarar vermekte, eğitim ve öğretimin aksamasına neden olmaktadır. Bu öğrencilerin toplam eğitim amaçlarına ulaşmaları ve kişisel gelişimlerini sağlıklı bir şekilde tamamlayabilmeleri için desteklenmeye ihtiyaçları vardır. Bu destek yine onların çok iyi tanıyacak öğretmenleri tarafından yakın takip ile gerçekleştirilecektir.

Öneri: Okullardaki bu tür öğrencilerin yakından kontrol edilmesi ve onlara yeterli ilginin gösterilmesi için okul ortamında öğretmenlerce takibi ve doğrudan denetim altında tutulmaları gerektiğine inanılır. Yani belli öğretmenlerin özel sorumluluğuna verilecek bu çocuklar, sürekli o öğretmenlerce kontrol edilecek ve sorumluluk kazandırılmaya çalışılacaktır. Böylelikle o öğrencilerin hem akademik hem de sosyal ilerlemeleri, bilinçli bir şekilde yakından takip edilmiş olacaktır.

18- ÖĞRETMEN MESLEKİ VE KİŞİSEL GELİŞİM DESTEK PROJESİ

Durum: Öğretmenlerimiz, kişisel gelişim ve mesleki destek konularında kamu ve yerel-özel kuruluşlarca yalnız bırakılmaktadırlar.

Öneri: Belediyeler, özel-gönüllü kuruluşların desteği ile öğretmen mesleki ve kişisel kursları düzenlenmeli, bu yöndeki çalışmalar teşvik edilerek örnek olunmalıdır.

19- ÖĞRETMEN GÜNCELLEME PROJESİ

Durum: Öğretmenlerimiz kendilerini yenilememektedirler. Üniversiteden aldıkları eğitimde çoğu zaman yeni yaklaşımları (yapılandırmacılık) karşılamamaktadır. Bunun için sürekli bir değişim ve gelişim şarttır.

Öneri: Öğretmenlerin, değişen koşullara ve AB eğitim uyum kriterlerine uyum sağlayabilmeleri, değişen dünyanın ritmine ayak uydurmaları ile gerçekleşecektir. Bunun için öğretmenlerin interaktif olarak bilgi, beceri ve anlayışları güncellenmeli ve kendilerini yenilemeleri sağlanmalıdır. Öğretmen her yıl en az bir hizmet içi eğitimden geçmelidir.

20- ÖĞRENCİ DAVRANIŞLARINI GELİŞTİRME PROJESİ (GÜLEN ÇOCUK)

Durum: Okullarımızda kronik davranış problemi vardır. Sınıf derecesi arttıkça da bu artmaktadır. İstendik davranışların geliştirilmesi için çocukların toplumsal davranış ve kazandırılmak istenen davranışlardan haberdar olması gerekir.

Öneri: Öğrenci davranışları için son derslerden sonra 15' davranışlarla ilgili bağımsız dramatizasyon çalışmaları yapılmalı, öğrencilerin bunlardan eğitici dersler (spontane) çıkarmaları beklenmelidir. Okullarda her sınıfta tiyatro çalışması yapılmalı her sınıfta müzik korusu olmalı.

21- ÇATIŞMA YÖNETİMİ VE AKRAN UZLAŞIM PROJESİ

Durum: Öğrencilerimiz davranışlarını yönetmeyi bilmiyorlar. Tartışmayı bile kavga olarak algılıyorlar. Bunun için öğrencilere bu problemle nasıl baş edecekleri öğretilmelidir.

Öneri: Çatışma yönetimi ve uzlaşım projesi, öğrencilere yönelik hazırlanan TV, CD ile böyle durumları dramatize eden görsel-işitsel programlarla sağlanmalıdır. İzlenen durumlar sınıfça tartışılmalıdır.

22- ÖĞRENCİ MOTİVASYON KLÜPLERİ

Durum: Öğrencilerimiz çabuk pes ediyor ve dışsal etmenlerden hemen etkileniyor. Kendi kendine kararlar alıp kendini güdüleyemiyor.

Öneri: Her öğrencinin kendini tanıması ve yapacakları için kararlı davranmasını sağlayacak kulüplerin kurulması sağlanmalı, bu kulüplerin yönetimi öğrencilere bırakılmalıdır.

23- BOL KAYNAK PROJESİ

Durum: Sadece MEB'in sağladığı kaynaklarla yetiniliyor. Bu ise yaratıcılığı ve çeşitliliği önüyor. İnsanları hazırcılığa alıştıyor.

Öneri: Özel sektörle işbirliği yapıp onlardan kaynak desteği alınmalıdır (örneğin bu kaynaklara reklam da verilip cazipleştirilir).

24- EĞİTİME TAM KATILIM PROJESİ

Durum: Halkımız eğitime yeterli önemi vermiyor, mahalledeki okullarını yeterince sahiplenmiyor.

Öneri: İşlenecek derslere göre çevre kurum, kuruluş özel ve gönüllü kişilerden okula eğitici ziyaretlerin düzenlenmesi istenecek, okullar bu kişilerce kardeş okul olarak benimsenecek, yani okulun sahiplenilmesi sağlanacak.

25- OKULLAR ARASI BİLİM ŞENLİĞİ PROJESİ

Durum: Okullarımız, rutin işlerle aşırı emek, zaman ve para harcamaktadır. Ayrıca bu yapılan işler büyük ölçüde sadece o okulla sınırlı kalmaktadır. Bunun için okullarımızın, benimsenen eğitim misyonuna paralel olarak, mekândan bağımsız olarak yakın okullarla bilim projeleri geliştirmeleri ve okullar arasında bu proje alışverişlerinde (yarışma, sergi, duyuru, panel, vs) bulunmaları gerekmektedir.

Öneri: Her yılın başında okullarımızdaki tüm sınıflardan dönem sonlarına yetişecek şekilde bilimsel bir proje üretmeleri istenecek, planlanacak ve yönlendirilecektir. Her kişi sınıf, şube ve okul düzeyinde yapılan kriter (bilimsellik, projeye yönelik, kullanışlık, ihtiyaç,vs) belirleme çalışmaları ile bu projeler değerlendirilecek ve diğer okullarla yarışmalara veya sergilemelere gidilecektir.

26- KİTAP OKUMA PROJESİ

Kitap okuma alışkanlığı küçük yaşlardan itibaren kazanılmalıdır. Ülkemizde ise, ne yazık ki, beklenen düzeyde kitap okuma alışkanlığı yoktur. Dünya çapında yapılan araştırmalarda en az kitap okuyan ülke konumundayız. Başka ülkelerde kişi başına en az 1 kitap düşerken, ülkemizde 5 kişiye bir kitap düşmektedir. Bu da kitaptan ne kadar uzak olduğumuz anlamına gelmektedir. Bunun için öğrencilerimize, küçük yaşlardan itibaren, kitap okumayı sevdirmek ana görevimiz, temel sorumluluğumuzdur. Bu alışkanlığın kazanılması için ise, farklı özendirici yolları kullanmanın önü açılmalı ve başta belli koşullandırmalarla öğrencilerimizi kitapla tanıştırmalıyız.

Bu projeye göre; okunması gereken minimum kitap sayısı sınıflara göre belirlenecek ve okunan bu kitapların, aynı zamanda, karnelere de işlenmesi sağlanacaktır. Tasarlanan projeye göre; öğrencilerin 4. sınıftan başlamak üzere 12. sınıfın sonuna kadar her yıl 10 kitap okuması zorunluluk olacaktır. Kitaplar yaz aylarında da okunabilecektir.

Kitapların seçilmesinde 100 temel eser esas alınacaktır. Ancak öğrenci farklı kitaplar da okuyabilecektir. Öğrencinin okuduğu kitapların ismi sürekli olarak kayıt edilecek ve karnesinin arkasında liste olarak yer alacaktır. Gerekirse öğrencinin okuduğu kitaplar hakkında raporlar hazırlaması istenecektir.

Öğrencilerin istenen düzeyde kitap okuması için, önceleri, belli bir motivasyonun ve istençli bir yönlendirilmenin yapılması gerekmektedir. Bu yolla istenen sayıda kitap okuyan öğrencilerin, bu kitapların özetini çıkarıp arkadaşları ile paylaşması beklenmektedir. Sınıfta belli haftalar ve günlerde de bu kitap özetlerinin sunum günleri planlanmaktadır. Ayrıca her öğrenci sınıfta bir kitap okuma grubuna (her hafta değişmek koşulu ile) üye olur ve o grupta birlikte incelediği-okuduğu kitabı tüm sınıfla paylaşır. Öğretmen tüm bu okuma faaliyetlerini bir dosya da birleştirir. Daha sonra bu öğrenci okuma aktivitelerini okulda belirlenen bir öğretmen yardımı ile değerlendirerek öğrencinin bu davranışının kalıcı hale gelmesi için hem bireysel hem de grupsal motivasyon kaynakları araştırılarak öğrenciye verilir. Bu motivasyon kaynakları ders bazında artı not, ek puan ya da sözlü notu gibi maddi ödüller iken takdir edilme, sınıf ve öğretmen takdirini kazanma gibi manevi bir şekilde de olabilir. Dönem ya da yılsonunda da belirlenen bu kriterlere göre hedeflenen (90 kitap okuma) sayının üzerine çıkan öğrenciler arasından okulun en okuru seçilerek, ulaşılan kişisel başarı, grupsal popülerlikle ödüllendirilir.

Sonuç olarak; okuyan ve araştıran bir nesil istiyorsak eğer, kesinlikle öğrencilerimize okulun daha ilk basamaklarından itibaren okuma alışkanlığını kazandırmalıyız. Kazanılmış bir okuma alışkanlığı, aynı zamanda, kazanılmış bir öğrenme alışkanlığı anlamına gelmektedir.

27- EĞİTİMDE UYGULANABİLİR PROJELER YARIŞMASI

Eğitimsel ihtiyaçların yakından tespiti ve yapılacakların pratikte, ne düzeyde işlenmesine dair uygulamacılar tarafından acil bilgi transferlerine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu yüzden merkez ve taşra eğitim teşkilatları ile öğrenen kitlelere ulaşılmasında birincil elden veri toplanması beklenmektedir. Bu projede, net aracılığıyla, eğitimcilerin ve hatta tüm kamuoyunun tespit ettikleri eğitimsel ihtiyaca binaen oluşturmuş oldukları projeleri paylaşmaları istenmektedir. Bu yolla, hem ülke genelinde eğitimde aksayan ya da

geliştirilmesi beklenen yaklaşımların farkına varılarak, yeni stratejilerin izlenmesi sağlanacak, hem de eğitim sürecindeki insanların böyle bir oluşumda doğrudan yer alması desteklenecektir.

Bu yolla, öğretmenlerin motivasyonlarında ciddi bir artış beklenmekte ve topluma eğitim konusunda bu denli yakın bir çağrı yapılmaktadır. Projelerin değerlendirilmesi ya da katılımcılara verilecek ödüller duruma göre kararlaştırılabilir. Amaç, araçtan önce gelir.

28- ZİMMETLİ ÇOCUK PROJESİ

Durum: Okullarda ciddi davranış ve disiplin sorunları vardır.

Çözüm: Okuldaki tescilli problemlerli çocuklar o okuldaki öğretmenlerin zimmetine verilir. Öğretmen, hangi öğrenciden sorumlu ise onunla ve onun sorunlarıyla yakından ilgilidir.

29- DÖNÜŞÜMLÜ ÖĞRENCİ TRANSFERİ PROJESİ

Durum: Öğrenci disiplin ve davranış problemleri daha çok kendi grubunda kalıtlaşmış, çözümsüzleşmiştir.

Çözüm: Bu çocukları bu ortamdaki kısa süreliğine uzaklaştırmak yararlı olacaktır. Yine aynı zümre sınıflarına bu çocukların kısa süreler içinde gönderilmesi hem kendi sınıfındaki negatif gruplaşmayı çözecek hem de yeni arkadaşlar edinmesini sağlayacaktır.

30- ÇOCUK DİSİPLİN KURULLARI PROJESİ

Durum: Okullarda yaşanan disiplin olaylarını öğretmenler sadece cezalandırmaya yönelik olarak çözmektedirler. Bu da öğrencilerin doğrudan engellenme güdüsü ile hareket etmeleri ile sonuçlanmaktadır.

Çözüm: Bir öğretmen başkanlığında zümre sınıf öğrencilerinden oluşan bir öğrenci disiplin kurulu işe koşulmalı, öncelikle öğrenci sorunları bu kurulda görüşülüp, öğrencilerin empatik yaklaşımları dikkate alınmalıdır.

31- ÖĞRENCİ KOÇU PROJESİ

Durum: Öğrenciler birincil olarak akranlarını örnek almakta ve aidiyet duygusu ile bir grubun içinde aktif olarak yer almak istemektedirler. Dışarıdan yapılan her yönlendirme onlarca bir telkin ya da öğüt olarak algılanmaktadır.

Çözüm: Her öğrenci grubuna bir üst sınıftan onların her konuda danışmanlığını yapacak bir öğrenci ya da öğretmen seçilmelidir.

32- ÖZ YÖNETİMLİ, ÖZDENETİMLİ ÖĞRENCİ FİKİR KULÜPLERİ PROJESİ

Durum: Öğrencilerimiz, aileden ve geleneksel öğretim yaklaşımlarından kaynaklanan doğrudan yönlendirmelerle dışa bağımlı hale gelmişlerdir.

Çözüm: Her okulda belli günlerde her gün duyurulacak bir olay hakkındaki görüşlerin paylaşıldığı, ortak sonuçlara varıldığı panellerin düzenlenmesidir.

33- ÖRNEK DAVRANIŞ İÇERİKLERİ PROJESİ

Durum: Okullarımızda yapılan öğretim çok akademik düzeyde kalmakta ve sosyal bir varlık olan insanın sosyal yaşayışı ile yeterince ilgili olmamaktadır.

Çözüm: Akademik her türlü içeriğe toplumu ve demokratik insan davranışlarını içeren kurguların yaratılması gerekmektedir.

34- ÖĞRENEN ODAKLI ÖĞRENME STRATEJİLERİ PROJESİ

Durum: Öğrencilerimiz nasıl öğrenileceğini bilmemekte, hep dışa bağımlı hareket etmektedirler.

Çözüm: Öğrenci ders kitaplarında hemen her konunun başına o konunun kendi kendine öğrenilmesinde işleyecek öğrenme stratejilerine ve kullanım örneklerine yer verilmelidir. Bu yolla hem öğrencileri kendi kendilerine öğrenme tekniklerini öğrenecek hem de hangi konuda hangi strateji kullanacaklarını bileceklerdir.

35- GÖNÜLLÜ DERS LİDERLİĞİ PROJESİ

Durum: Öğrenciler bazı derslerin birbiri ilişkisini, ya da aynı dersin benzer konuları arasındaki bağı yeterli düzeyde kuramazlar.

Çözüm: Bunun için o sınıftaki öğrencilerden ya da başka öğrencilerden sevdikleri dersin reklamını yapacak, ruhunu yaşatacak ve taraftarlarını toplayarak o derse yeni bir kimlik katacak çalışmalar özendirilmelidir. (matematik topluluğu, okulun gönüllü matematik lideri...)

36- AKADEMİK SINIF ANNESİ PROJESİ

Durum: Sınıf anneleri sadece sınıf toplantılarında ya da katkı paraları ile ilgilenmektedirler.

Çözüm: Sınıf annelerine yeni görevler verilmelidir. Bu, okulöncesi kurumlarda olduğu gibi bu annelerin gönüllülük esasına bağlı olarak belli bir dönüşüm sistemi ile belli günlerde sınıftaki akademik çalışmalara yardımcı olacak şekilde değerlendirilmesidir. Öğretmene

yardımcı olacak (ancak asla öğretim yapmayacak) olan bu yardımcıları bir ölçüde öğretmenle ekip çalışması yaparak öğrenci kontrolünü ve takibini birlikte yapacaklardır.

37- BAŞARISIZ OLMAKTAN KORMA: Öğrencilerin %54,91 başarısız olmaktan korkmaktadır. Bu oranın % de 100 olması gerekir. Çünkü başarısız olmak hiç kimsenin istemediği bir şeydir. Özellikle çocuk, başarılı olma ile takdir edilme, kabul görme ve ait olma ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Bu noktada öğretmen ve velilere başarısızlık ile sonun aynı olmadığı inancı verilir. Başarı bir yoldur projesi, ile her öğrencinin bir gün en az bir şeyde başarı gösterebileceğine inanılır. Öğretmen ve velilerce en küçük başarılar bile ödüllendirilir.

38- EVDE RAHAT DERS ÇALIŞMA PROJESİ: Öğrencilerin %73,68 i evde rahat ders çalıştıklarını belirtmiştir. Bu sevindirici bir durumdur. Her yerde ders yapılır projesi, ile öğrencilerin açık havada, uzun yolculuk hallerinde, tatilde, misafirlikte, hatta oyun parklarında bile konu tekrarı yapabilecekleri örnek uygulamalara gösterilir.

39- TV VE ZAMAN YÖNETİMİ PROJESİ: Öğrencilerin %40, 69'u televizyonun fazla zamanlarını almadığını belirtmiştir. Ancak bu görece durum, incelenmesi gereken bir bulgudur. Günümüz nesli televizyona çoğu zaman bağımlıdır. Televizyon hayatımızın içinde hatta tam orta yerindedir. Bunun için çocukların televizyon izleme saati ve hangi programları izledikleri ile ilgili bulgulara ihtiyaç vardır. Her akşam televizyonu 2 saat kapat projesi, çocukların aileleri ile o günün kritiğinin yapılması için televizyon tüm aile bireylerini kapsayacak şekilde 2 saat kapatılması, enerji tasarrufunun yapılması ve insani etkileşimlerin artırılması hedeflenir.

40- ÖĞRENCİ İSTEK VE DÜŞÜNCENİN DİKKATE ALINMASI PROJESİ: Öğrencilerin sadece %27,16 sı isteklerinin dikkate alındığını belirtmiş. Bunun için öğrenci temsilcisi seçilmeli ve işler kılınmalı. Müdür öğrenci projesi, ile okul idaresine ulaşamayan öğrencilerin istek ve düşüncelerini bu müdür öğrenciye iletmesi ile işlerlik kazanması. **İSTEK VE DÜŞÜNCENİN DİKKATE ALINMASI:** Öğrencilerin sadece %27,16'sı isteklerinin dikkate alındığını belirtmiş. Bunun için öğrenci temsilcisi seçilmeli ve işler kılınmalı. Müdür öğrenci projesi ile okul idaresine ulaşamayan öğrencilerin istek ve düşüncelerini bu müdür öğrenciye iletmesi ile işlerlik kazanması.

41- ÖĞRETMENİN CEP TELEFONU KONUŞMASI: Öğrencilere göre %16 öğretmen derste cep teli ile konuşmaktadır. Bu kabul edilir bir durum değildir. Bunun için bu öğretmenlerin uyarılması gerekir.

42- İNTERNET VE BAŞARI PROJESİ : Öğrencilerin %42,59 u internetin ders başarılarını olumsuz etkilemediğini düşünmektedir. Ancak bu sorunun öğrencilerin interneti hangi amaçla kullandıkları ile ilgili alt sorulara da ihtiyacı var.

43- ÜST ÖĞRENCİLERİN ALT SINIFLARA DERS ANLATMASI PROJESİ: Okullarda son dersten sonra haftada üç gün ve her gün tespit edilen konularda üst sınıf öğrencileri alt sınıflara birebir ders anlatmaları konusunda proje.

Muhammet ŞAHİNKAYA

İl Milli Eğitim Müdürü